

Yazıcı, Ömer Faruk- İleri, Turgut (2022). "Ulusal Boyutlu Sağlık ve Spor Haberlerin Sivas'ta Yayınlanan Ülke Gazetesine Yansımaları (1945-1950)". *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD)*. S. 11, s.101-136.

ULUSAL BOYUTLU SAĞLIK VE SPOR HABERLERİN SİVAS' TA YAYINLANAN ÜLKE GAZETESİNE YANSIMALARI (1945-1950)¹ REFLECTIONS OF NATIONAL HEALTH AND SPORTS NEWS IN THE ÜLKE NEWSPAPER PUBLISHED IN SİVAS (1945-1950)

Yüksek Lisans Öğr. Ömer Faruk YAZICI²
Amasya Üniversitesi
o-fyazici@hotmail.com

Doç. Dr. Turgut İLERİ³
Amasya Üniversitesi
turgut.ileri@amasya.edu.tr

Öz

Sivas'ta 1 Kasım 1945 yılında yayın hayatına başlayan Ülke gazetesi, CHP (Cumhuriyet Halk Partisi)'nin resmi yayın organı olarak Halk Gazetecilik Türk Anonim Şirketi'nce oluşturulan bir heyet tarafından çıkarılmıştır. Gazete kısa bir süre sonra gazetecilik alanında önemli bir tecrübeye sahip olan Kitapçı ailesinin idaresine girmiştir. Kitapçı ailesine devredilmesine kadar iktidar partisi CHP'nin gönderdiği cihazlarla kurulan matbaada altyapı desteği sağlanarak yayın faaliyetini sürdürmüştür. Partinin gazeteye destek vermesinde, Sivas Vilayetinin Millî Mücadelede önemli görevler üstlenmesinin, Cumhuriyetin temellerinin bu

¹ Bu çalışma Ömer Faruk Yazıcı tarafından hazırlanan ve 2021 yılında Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından kabul edilen "Ülke Gazetesinin Yayın Faaliyetleri, Habercilik Anlayışı ve Politikaları (1945-1950)" isimli yayınlanmamış Yüksek Lisans tezinden üretilmiştir.

² ORCID: orcid.org/0000-0001-8033-0365

³ ORCID: orcid.org/0000-0003-2029-1354

şehirde atılmasının ve Anadolu'ya açılan bir kapı olarak görülmesinin etkisi olmuştur. Yayına başladığı ilk yılında yirmi bin adet basan gazetenin doğu vilayetlerine dağıtım trenle yapılmıştır. Gazetenin yayın hayatına başlaması İkinci Dünya Savaşı sonrası döneme rast geldiğinden ağırlıklı olarak iç ve dış politikaya yönelik haberlere yer verilmiştir. Politik haberler yanında sağlık, ekonomi, eğitim ve spor haberlerine de yer veren gazetenin haber kaynağı Ankara'da yayınlanan Ulus gazetesi olmuştur. Bu nedenle iç ve dış politikaya yönelik yayınlayacak haber sıkıntısı çekmemiş, içeride istikrarı ve huzuru, dışarıda ise milli egemenliği ve milli birliği sağlamaya, okuyucularına bu duyguları aşılama yönelik habercilik anlayışını ilke edinmiştir. 1950 yılında yapılan seçimlerde Demokrat Parti'nin iktidara gelmesiyle, Ülke gazetesi doğal olarak muhalefet gazetesi olmuş, yeni iktidarın politika ve uygulamalarını eleştiren bir yayın politikası izlemiştir. 1959 yılına kadar yayınlanan gazete, aynı yıl malî sıkıntı içine girmesi sebebiyle kapanmıştır.

Bu çalışmada Sivas'ta yayınlanan Ülke gazetesinde, 1945-1950 yılları arasında yer alan ulusal boyutlu sağlık ve spor haberleri ile bu iki alandaki haberlerin gazeteye yansımaları hakkında bilgi verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Ülke Gazetesi, Sivas, Haberler, Sağlık, Spor.

Abstract

Ülke newspaper, which started its publication life in Sivas on November 1, 1945, was issued by a delegation formed by Halk Journalism Turkish Joint Stock Company as the official publication of the CHP (Republican People's Party). The newspaper soon came under the administration of the Kitapçı family, which had significant experience in journalism. Until the transfer of newspaper to the Kitapçı family, established with the devices sent by the ruling CHP, the printing press continued its publication activity by providing infrastructure support. The party's support for the newspaper was influenced by the fact that Sivas Province took on important duties in the National Struggle, the foundations of the Republic were laid in this city, and it was seen as a gateway to Anatolia. In its first year of publication, twenty thousand printed newspapers were distributed to the eastern provinces by train. Since the publication of the newspaper coincided with the post-Second World War period, it was mainly reported on domestic and foreign policy. In addition to political news, the newspaper also reported on health, economy, education and sports, and its source of news was Ulus newspaper, which was published in Ankara. Therefore, there is no shortage of news to publish on domestic and foreign policy, stability, and peace inside;

On the outside, it has adopted the concept of journalism to ensure national sovereignty and national unity and to instill these feelings in his readers. After the Democratic Party came to power in the elections held in 1950, Ülke newspaper naturally became an opposition newspaper and followed a publication policy that criticized the policies and practices of the new government. Newspaper published until 1959 closed in the same year due to financial difficulties.

In this study, information will be given about the national health and sports news in the Ülke newspaper published in Sivas between the years 1945-1950 and the reflections of the news in these two fields on the newspaper.

Keywords: Country Newspaper, Sivas, News, Health, Sports.

Giriş

Yaygın kullanılan şekli ile “Gazete” sözcüğünün İtalyanca “Gazette” den geldiği kabul edilmektedir. İlk kez Fransa’da 1631 de Theophraste Renaudot tarafından yayınlanan “La Gazette” ile başlayan gazetecilik zaman içinde gelişme göstererek çok önemli toplumsal iletişim araçlarından biri olmuştur (Bülbul, 2000; 1). Basın organı olarak tanımladığımız gazeteler, geçmişte ve günümüzde toplumun aydınlatılmasında çok önemli bir role sahip olmuşlar, yayımlandıkları dönemin sosyal, siyasi, ekonomi ve kültürel özellikleri hakkındaki bilgileri kamuoyu ile paylaşmışlardır. Temel görevleri kamuoyunu doğru bilgilendirmek olan bu yayın organları toplumun eylem ve düşüncelerinin yönlendirilmesinde de etkili olmuşlardır. Tarafsız yayın politikalarına sahip olmaları gerekirken, nazarî olarak bunu dile getirseler de uygulamada bu ilkeye uygun hareket ettiklerini söylemek zordur. Gazeteciler de toplumun her ferdi gibi ortaya çıkan gelişmelerden ve dönemin politik ikliminden etkilenmekte, tavrını ona göre belirlemekten geri durmamışlardır. Bu durum basın ile idare arasında bazen iyi, bazen de kötü ilişkilerin kurulmasına yol açmıştır. Her devirde idareye yani iktidara yakın, yanında veya karşısında yer alarak yayın politikası oluşturan gazeteler olabilmektedir. İdarenin yanında veya karşısında olma tavrına çeşitli etkenler neden olmuştur. Bunlar, ideolojik farklılıklar, menfaatler, siyasi kanaatler, idarenin yönetim anlayışı ve uygulamaları şeklinde ifade edilebilir (Pehlivanlı, 2016; 1567).

Bizde ilk Türkçe gazete Osmanlı döneminde II. Mahmut zamanında yayınlanmıştır. Osmanlı sınırları içinde bulunan Mısır'da Mehmet Ali Paşa'nın girişimiyle kurulan matbaada 1828'de Vakayi-i Mısıriye Gazetesi çıkarılmıştır. Gazete haftalık olarak yayınlanmış, haberler sayfanın sol sütununda Türkçe, sağ sütununda Arapça olarak verilmiştir. Bunu 1830'da Girit'te yayınlanan Vakayi-i Giridiye Gazetesi takip etmiştir. Bu gazetenin de yarısı Türkçe yarısı Yunanca olarak yayınlanmıştır (Topuz, 2003; 13-14). Basın hayatındaki bu gelişmelerin ardından İstanbul'da ilk Türkçe gazete Takvim-i Vekayi, 1 Kasım 1831'de çıkartılmıştır. Bu gazete aynı zamanda Osmanlı Devleti'nin ilk resmi gazetesidir. Osmanlı Devleti sınırları içinde ikinci olarak Ceride-i Havadis Gazetesi yayınlanmıştır (Haykır, 2017; 57). 1 Ağustos 1840'de yayınlanan gazete ilk yarı özel gazete olma özelliğini taşımıştır. Başlangıçta ayda üç sayı olarak çıkarılmış, daha sonra haftalık olarak yayınlanmıştır. Gazetenin sahibi 1815 yılında İzmir'e gelip yerleşen, daha sonra İstanbul'a giderek ticaretle uğraşan İngiliz William Churchill'dir (Ebuzziya, 1993; 406). Bu gazeteleri 21 Ekim 1860'ta yayınlanan Agâh Efendi'nin Tercüman-ı Ahval, aynı yıl yayınlanan Alfred Churchill'in Ceride-i Havadis ve 27 Haziran 1862'de yayınlanan Şinasi'nin Tasvîr-i Efkâr takip etmiştir. Yayınlanan bu ilk gazeteler Türk basınının ilk örneklerini oluşturmuştur (Haykır, 2017; 57)

Bundan sonraki süreçte Türk basın ve yayın hayatında dikkate değer bir canlanma görülmektedir. Meşrutiyet Döneminde, 1875 tarihinde yayınlanan Vakit, 1876'da Papadapulos tarafından yayınlanan Sabah, Ahmet Mithat Efendi tarafından 1878'de yayınlanan Tercüman-ı Hakikat, 1894 tarihinde Ahmet Cevdet tarafından çıkarılan İkdam ve Mehmet Nuri Bey ile oğlu Fethi'nin yayınladıkları tarafsız bir politika izleyen Saadet Gazetesi sayılabilir (Nalcıoğlu, 2010; 184-186).

Meşrutiyetin ikinci kez ilanını sağlamada etkili Jön Türkler tarafından yayınlanan gazeteler de Türk Basın hayatına önemli katkılar sunmuştur. Bu gazetelerin en önemlileri; Ahmet Rıza tarafından 1895'te Paris'te yayınlanan Meşveret, Mizancı Murat'ın 1886'da haftalık yayınlanan Mizan, İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin ilk kurucularından olan İshak Sükûti, Abdullah Cevdet ve Tunali

Hilmi tarafından 1897'de Cenevre'de yayınlanan Osmanlı, Ali Kemal yönetiminde İkdam ve daha birçok gazete sayılabilir (Güz, 2000; 54-56). Anadolu dışında Kahire'de Şeyh Alizade Hoca Muhyiddin imzasıyla çıkarılan Kanuni Esasi, Ali Fahri'nin Tunalı Hilmi ile birlikte Kahire'de neşrettiği Hak, Ahmet Rıza tarafından 1902-1908 yılları arasında Paris'te ve sonrasında Kahire'de çıkarılan Şura-yı Ümmet Gazetesi, bu dönemin diğer gazeteleridir (Nalcioğlu, 2010; 205-211).

Milli Mücadele döneminde de basın hayatı oldukça canlılık göstermiştir. Dönemin gazetelerini Milli Mücadeleyi destekleyen ve mücadeleye cephe alan gazeteler olarak ikiye ayırmak gerekir. Merkezi Ankara'da olan Milli Mücadele hareketini destekleyenler; Akşam, Vakit, İleri, Yeni Gün, Tercüman-ı Hakikat, Dergâh, Tasvir-i Efkâr, İkdam gazeteleriyle Anadolu ve Trakya'da yayınlanan çeşitli gazete ve dergiler sayılabilir. Ankara hükümetine cephe alanlar ise, Peyam-ı Sabah, İstanbul, Aydede, Alemdar, Ümit, Aydınlık, Zincirbent, Cumhuriyet, İrşad, Tan, Yeni Dünya, Şarkın Sesi, Ferda, Zafer, Hatif gibi gazete ve dergilerdir (Nalcioğlu, 2010; 250, Güz, 2000; 54-56).

Cumhuriyetin ilanından sonraki dönemde basın ve yayın yasası hemen değiştirilememiş, Osmanlı döneminden kalan yasa bir müddet yürürlükte kalmıştır. 7 Ekim 1923 tarihinde, basınla ilgili olarak, sıkıyönetim ve sansürün kaldırılmasını öngören TBMM Bakanlar Kurulu Kararnamesi yürürlüğe konmuştur. Bundan sonraki süreçte basın araçları üzerinde denetim yapılmış, bizzat Atatürk tarafından konuya gerekli hassasiyet gösterilmiştir. Ankara'da Hâkimiyet-i Milliye ve Yeni Gün gazeteleri, İstanbul'da Vakit, Akşam, İkdam, Tanin, Tevhid-i Efkâr ve İleri yayınlanmakta olan önemli gazetelerdir. Daha sonra Ahmet Emin Yalman Vatan gazetesini, Yunus Nadi Yeni Gün gazetelerini kapatarak Cumhuriyet gazetesini çıkarmışlardır. Ayrıca bu dönemde Sebilürreşad ve Aydınlık başta olmak üzere birçok dergi de çıkarılmıştır (Nalcioğlu, 2010; 274).

Örneklerini verdiğimiz ulusal nitelikteki gazetelerin yanında zamanla yerel gazeteler de yer almaya başlamıştır. Yerel gazeteler, yayımlandıkları şehirler için son derece öneme sahip olmuşlardır. Şehrin tarihini öğrenmede ve şehirlerin geçmişteki yaşantılarını

anlamada, halkı aydınlatmada ve bilgilendirmede büyük katkıları olmuştur. Ayrıca bölgenin sosyal, kültürel, siyasi ve iktisadi durumu hakkında verdikleri bilgilerle Sosyal Bilimlerde araştırma yapanlara kaynak oluşturmuşlardır (Haykır, 2012; 197). Yayınlandıkları dönemde ulusal ve yeri geldiğinde uluslararası haberlere yer verilerek kamuoyunun gelişmelerden haberdar edilmesine çalışılmıştır. Yerel gazeteler önemli olmalarına rağmen, bazılarının tüm nüshaları günümüze kadar ulaşamamıştır. Ancak bu gazetelere ilgi duyan ve gelecek için önemini bilen kimselerin gayretleriyle bazılarının nüshaları günümüze ulaşmıştır (Karaman, 2020; 430).

Yerel gazetelerden biri de çalışma konumuzla ilgili olan Sivas'ta yayınlanan Ülke gazetesidir. Gazete Sivas'ta 1 Kasım 1945 yılında yayın hayatına başlamış ve CHP'nin resmi yayın organı olarak Halk Gazetecilik Türk Anonim Şirketi'nce çıkarılmıştır. Kısa bir süre sonra gazetenin yönetimi basın konusunda tecrübeye sahip Kitapçı ailesine geçmiştir (Nair, 2017; 86). CHP'nin gazeteye destek vermesinde, Sivas'ın Millî Mücadelede önemli görevler üstlenmesinin, Cumhuriyetin temellerinin bu şehirde atılmasının ve Anadolu'ya açılan bir kapı olarak görülmesinin etkisi olmuştur. Gazetenin yayın hayatına başlaması İkinci Dünya Savaşı sonrasına rastladığından ağırlıklı olarak savaş sonrası dönemin iç ve dış gelişmelerine ilişkin haberlere yer verilmiştir. İç ve dış politika ile ilgili haberler yanında sağlık, ekonomi, eğitim ve spor haberlerine de yer veren gazetenin haber kaynağı Ankara'da yayınlanan Ulus gazetesi olmuştur. İçeride istikrarı ve huzuru, dışarıda ise milli egemenliği ve milli birliği sağlamaya, okuyucularına bu duyguları aşılama yöneltmiş habercilik anlayışını ilke edinmiştir. 1950 yılında yapılan seçimlerde Demokrat Parti'nin iktidara gelmesiyle, muhalefet gazetesi olmuş, yeni iktidarın politika ve uygulamalarını eleştiren bir yayın politikası izlemiştir. İlk sayfalarını ve manşet haberlerini tamamen iç ve dış politikaya ayırmış, ikinci ve üçüncü sayfalarında kısa kısa sağlık, eğitim, ekonomi, spor ve güncel olaylara dair haberler verilmiştir. Dördüncü sayfasında ise tamamen resmi veya reklam ilanları yer almıştır. Yerel gazete olmasına rağmen yayınladığı siyasi ve dış politika haberleri ile adeta ulusal bir gazete özelliği taşımış,

Türkiye'nin farklı bölgelerinden güncel haberlere de yer vermiştir (Yazıcı, 2021; 3). 1959 yılına kadar yayınlanan gazete, aynı yıl malî sıkıntı içine girmesi sebebiyle kapanmıştır (Nair, 1999; 115).

Bu çalışmada, İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemde Sivas'ta yayınlanan Ülke gazetesinde birbiri ile alakalı gördüğümüz sağlık ve spor haberlerinin gazeteye yansımaları ve bu haberlerin hangi ölçüde kamuoyu ile paylaşıldığı ortaya konulmaya çalışılmıştır. Gazetede yer alan iç ve dış politika, eğitim, ekonomi ve yerel haberler bir başka çalışmanın konusu olabileceğinden çalışmamızda sadece ulusal boyuttaki sağlık ve spor haberlerine yer verilmiş, diğer alanlardaki haberlere değinilmemiştir.

1. Sağlık Haberleri

Gazetenin yayınlanmaya başladığı 1 Kasım 1945 tarihinden 1950 yılına kadar geçen sürede yayınlanan nüshalarının taranması sonucu sağlık alanı ile ilgili olarak yapılan ulusal boyutlu haberler kendi içinde tasnif edilerek; Birinci On Yıllık Sağlık Planı, Salgın Hastalıklarla Mücadele, Verem Hastalığı ile Mücadele, Sıtma Hastalığı ile Mücadele ve Diğer Bulaşıcı Hastalıklar ile Mücadele başlıkları altında aşağıda verilmiştir.

1.1. Birinci On Yıllık Sağlık Planı

Türkiye İkinci Dünya Savaşı yıllarında sağlık alanında da birtakım sıkıntılar yaşamıştır. Yetersiz beslenme ve barınma konusundaki olumsuz şartlar, başta verem olmak üzere bazı bulaşıcı hastalıkların hızla yayılmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla 1946-1950 yılları arasındaki sağlık politikaları da ağırlıklı olarak salgın hastalıklarla mücadele ve sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması temeline dayandırılmıştır (Atlı ve Kahraman, 2020: 43). Bu amaçla Sağlık ve Sosyal Bakanı Dr. Behçet Uz tarafından "*Birinci On Yıllık Sağlık Planı*" hazırlanmıştır. Planın temelini teşkil eden 9. Milli Tıp Kongresi, 21-23 Ekim 1946 tarihleri arasında yapılmıştır. Sağlık Planı'na göre vatandaşa verilecek olan sağlık hizmetlerinin tümü merkezi hükümetin görev ve sorumluluğu kapsamına alınmıştır (Çavmak ve Çavmak, 2017: 50).

Ülke Gazetesinin 22 Ekim 1946 tarihli sayısında konu ile ilgili haber yapılmıştır. Habere göre; Birinci On Yıllık Sağlık Planı'nda yer alacak konuların görüşülmesi amacıyla yapılan 9. Milli Tıp Kongresi Cumhurbaşkanı İsmet İnönü'nün katılımıyla, 21 Ekim 1946 tarihinde Ankara Üniversitesinin konferans salonunda toplanmıştır. Kongrenin açılışında konuşan Sağlık Bakanı Dr. Behçet Uz, köylerin birbirinden uzak ve dağınık olmasının halk sağlığını takip etmeyi zorlaştırdığını, bu yüzden uzun vadede 40 köye bir sağlık merkezi düşecek şekilde gruplandırmalar yapmayı planladıklarını açıklamıştır. Oluşturulacak sağlık merkezlerinin nitelikli personel ve yeterli ekipmanla takviye edileceğini ifade eden bakan, bunların yanında yurdumuzun coğrafi ve ekonomik durumu, ulaştırma vasıtaları ve nüfusumuzun yayılışı göz önünde tutularak yedi ana bölgede büyük birer sıhhi merkezin açılacağını, hizmetlerin daha iyi yürütülmesi bakımından bunun gerekli belirtmiştir (Ülke: 22 Ekim 1946). Kongre sonrası yayınlanan Birinci On Yıllık Milli Sağlık Planına göre;

108

Hastanelerin birçoğu büyük şehirlerde toplanmıştır. Meselâ yalnız İstanbul'daki hasta yatağı sayısı 7500'dür. Buna karşılık birçok illerimizde bulunan hastaneler gerek yatak sayısı ve gerek fenni teçhizat bakımından çok yetersiz bir durumdadırlar. Bu hal yurttaşlarımıza büyük ıstıraplar ve mahrumiyetler yüklemektedir. Bunu önlemek için sağlık teşkilatımızı yurdun uygun bölgelerine dağıtarak her yönden ihtiyaca cevap verecek bölge tesisleri vücuda getirmek zorundayız. Bu bakımdan coğrafi durumuna göre memleketimiz yedi ana bölgeye ayrılacaktır (*Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi [BCA]*, Fon: 30-10-0-0 Yer: 14-80-13).

Sağlık tesislerinin açılacağı iller; Balıkesir, İzmir, Seyhan, Ankara, Samsun, Erzurum, Diyarbakır olarak açıklanmış ve bunun üzerine Ülke gazetesi Sivas'ında dâhil edilmesi gerektiği yönünde bir haber yayınlamıştır. Haberde; Sivas'ın ulaşım yollarının kavşak noktasında bulunduğu, çevre illerden ve kasabalardan Sivas'a ulaşımın çok rahat sağlandığı belirtilmiştir. Konu ile ilgili istek gazetede; *"Böyle hareketli ve gündün güne kalabalıklaşan bir şehrin önemli bir sağlık teşkilatından mahrum bırakılması memleket hesabına bir eksikliktir. Sekizinci bir bölge olarak da Sivas'ın nazarı itibara alınmasını sayın sağlık bakanından diliyoruz"* şeklinde ifade edilmiştir. Gazete aracılığı ile Sağlık

Bakanından bir istekte bulunulmuş, genel hastanelerden birinin de Sivas'ta açılmasının millet ve memleket menfaatlerine çok uygun olacağı belirtilmiştir (Ülke: 10 Ocak 1947). Bir başka habere göre de Sivas Belediye Başkanı Rahmi Günay, Sivas'a yeni bir hastane yapılması yönünde temaslarda bulunmak üzere Ankara'ya gitmiştir (Ülke: 10 Ocak 1947).

Hükümetin halk sağlığını milli kalkınma açısından önemli görerek bir kanun tasarısı üzerinde çalıştığı haberini veren Ülke gazetesine göre, hükümet bu şekilde köylere kadar ülkenin her köşesine sağlık hizmeti götürmeyi ele almıştır. Hazırlanan kanun tasarısı yani Birinci On Yıllık Milli Sağlık Planı ana hatları ile şu başlıkları içermiştir:

1- Köy ve köylülerimizi sağlık teşkilatına kavuşturmak.

2- Mevcut sağlık personelini ve yenilerini günün ihtiyaçlarına göre yetiştirmek; mevcutta ise 1085 diş tabibi, 4596 sivil hekim, 2197 sağlık memuru, 475 hemşire, 608 köy sağlık memuru, 1635 şehir ve 730 köy ebesi bulunmaktadır (Ülke, 10 Ağustos 1947: 1)

3- Mevcut hastaneleri ve diğer sağlık kurumlarını ilmin ve zamanın icaplarına uygun bir hale getirmek.

4- Bütün illerimizi içine almak üzere yurdumuzun lüzumlu bölgelerinde personel ve teşkilat bakımından tam sağlık kurumları kurmak.

5- Bu işleri en verimli bir tarzda gerçekleştirmek için de bütün garp memleketlerinde olduğu gibi (Sağlık Sigortaları Sendikaları) kurmak ve bunların ana kurumu yoluyla bir (Milli Sağlık Sigortaları Genel Merkez Kurumu) vücuda getirmek.

Tasarıya göre milli sağlık planının uygulanması sayesinde bir taraftan yurdun her bölgesinde genel sağlık işlerini düzenleyecek tesisler kurulması ve yapılması sağlanacak, diğer taraftan bu tasarı hükümlerine göre sigorta olacakların hastalık, doğum ve ölüm gibi hallerini emniyet altına almak amacıyla Sağlık Sigorta Sandıkları kurulacaktır. Kadın erkek, yaşı ne olursa olsun yurt içinde bir ücret karşılığında sanayi, ulaştırma ve inşaat işlerinde işçi ve hizmetli olarak ve o sıfatla çalışanlar, genel bütçe, özel idare ve belediye bütçelerinden ve sermayesinin yarısından fazlası bu bütçelerin iştiraki ile kurulmuş kurumlardan ve ödenmiş sermayesi iki milyondan fazla olan bankalardan maaş, ücret, ödenek olarak çalışan her türlü memur ve hizmetliler, Sağlık Sigorta Sandığına kaydolmaya mecbur olacaklardır. Sağlık Sigorta Kanunları, sağlık yardımı, sağlık ödeneği, annelik yardım ve ödeneği ile ölüm ödeneği olarak dört çeşit yardımda bulunacaktır. Her sigortalı hastalık halinde parasız muayene ve tedavi olacak,

ilâçları da parasız verilecektir Ayrıca, parasız diş muayenesi ve takma diş yapılacaktır. Sigortalının veya karısının gebelikten ileri gelen sağlık bozukluklarında, hastalıklarında olduğu gibi yardım yapılacak, hastane ve doğum evlerinde tedavileri sağlanacaktır. Ölüm vukuunda, cenaze sigorta sandığı tarafından kaldırılacak veya masraf ailesine ödenecektir. Ölüm ödeneği sigortalının bir aylık gelirini aşamayacaktır. Sağlık Sigorta teşkilatı "Sağlık Sigorta Sendikaları, Sağlık Sigortaları Yüksek Teknik Kurulu, Sağlık Sigortaları, Hakem Kurulu ve Milli Sağlık Sigortaları Genel Merkez Kurulundan" ibaret olacaktır.

Haberde, halk sağlığı açısından önemli bir düzenlemeyi içeren bu kanun tasarısının, TBMM'nin önümüzdeki dönem çalışmalarında ele alınacağı dile getirilmiştir (Ülke: 16 Mart 1947).

Sağlık hizmetlerinin gereği gibi yürütülmesi amacıyla ülkenin yedi bölgeye ayrılması, buralarda koruyucu ve tedaviye yönelik sağlık tesislerinin kurulması ve her bölgede bir tıp fakültesinin açılmasının planlandığı Sağlık Bakanı Behçet Uz tarafından kongrede dile getirilmiştir. Ancak Behçet Uz'un Sağlık Bakanlığından ayrılmasından sonra plan uygulamaya konulamamış, her ilçeye bir sağlık merkezi açılması ile yetinilmiştir (<https://www.eajm.org>). Ülke gazetesinin 14 Ocak 1948 tarihli baskısındaki habere göre Sağlık Bakanlığının hazırladığı sağlık planının uygulanması için çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda ilk olarak koruyucu hekimlik konusu ele alınmış ve köylere sağlık teşkilatı kurularak her köye bir sağlık memurunun görevlendirileceği belirtilmiştir (Ülke: 14 Ocak 1948).

1.2. Salgın Hastalıklarla Mücadele

1946 yılından itibaren salgın hastalıklarla mücadele etmek için gerekli her türlü önlemler alınmaya çalışılmıştır. Salgınla mücadele edecek mobilize uzman ekipler hastalıkların görüldüğü bölgelerde derhal tarama yaparak anında müdahale etmiş, vatandaş salgın hakkında bilgilendirilerek gerekli görüldüğü takdirde aşılama yapılmıştır. Ayrıca halkı bilinçlendirmek için hazırlanan broşürler dağıtılmıştır (Atlı ve Kahraman, 2020: 44). Ülke gazetesinin haberinde; Sağlık Bakanlığının birey ve toplum sağlığının istenen seviyeye ulaşabilmesi için vatandaşı bilinçlendirmek ve bilgilendirmek amacıyla afişler asılmasına,

broşürler dağıtılmasına, yeni sağlık müzelerinin açılmasına karar verdiği bilgisine yer verilmiştir. Ayrıca, tanıtıcı filmlerin daha geniş kapsamda okullarda ve köylerde halka izlettirilmesinden, aydınlatıcı radyo programlarının yapılmasından bahsedilmiştir (Ülke: 3 Ocak 1947).

1.3. Verem Hastalığı ile Mücadele

Yaklaşık 20 yıldır devam eden veremle mücadele bu dönemde de devam etmiştir. 1945'te Verem Savaş Dispanser sayısı 5 iken 1950 yılına gelindiğinde bu sayı 51'i bulmuştur. Devlet hastanelerinde veremli hastalara ayrılan yatak sayısı 1946'da 546 iken 1950 yılında 1938 olmuştur (Atlı ve Kahraman, 2020: 47). Bu zorlu mücadele sürecinde verem dispanserleri en önemli sağlık tesisleri olmuştur. Nüfusu 20 bin ile 50 bin aralığında bulunan yerleşim yerlerinde, dispanserler aracılığı ile veremin kontrol altına alınabileceği düşüncesi hâkim olmuş ve bu yüzden devletin, halkın ve Verem Savaş Derneklerinin desteğiyle yeni dispanserler açılmasına ağırlık verilmiştir (Tekin, 2018: 3).

Ülke gazetesinin haberine göre, Sağlık Bakanlığı veremle mücadeleye dikkat çekmek ve yeni bir yön vermek üzere, her yılın ilk haftasını "*Verem Savaş Haftası*" olarak kabul etmiştir. Haberde, Sağlık Bakanı Dr. Behçet Uz'un ilk Verem Savaş Haftası'nda Heybeli Sanatoryumunun 250 yataklı yeni pavyonunu açtığı belirtilerek, "*halkımızın verem savaşına ilgisini artırmak üzere bu hafta zarfında her gün radyoda ve gazetelerde aydınlatıcı fıkralar yayınlanacağı gibi mütehassıs hekimler tarafından konuşmaların yapılacağı, okullarda öğrencilere ve umumi sinemalarla vereme dair filimler gösterileceği*" ifade edilmiştir (Ülke: 4 Ocak 1947). Ayrıca Sağlık Bakanlığınca valiliklere gönderilen genelgede; veremin ülkede çok büyük tahribat yaptığı, bu sebeple Sağlık Bakanlığının veremle mücadeleye ağırlık verdiği belirtilmiş, çeşitli şehirlerde kurulan ve kurulmakta olan verem savaş derneklerinin bu mücadelenin etkin bir unsuru olduğuna değinilerek, mevcut verem savaşı derneklerinin çalışmalarına mutlaka hız verilmesi ve il merkezlerinde yeni dernekler kurularak veremin zararlarının halka anlatılması istenmiştir (Ülke: 15 Ocak 1947).

Ülke gazetesinin 11 Nisan 1947 tarihli baskısındaki habere göre ise, bu kapsamda Sivas'ta kurulan Veremle Savaş Derneği genel toplantısını yaparak idare kurulunu seçmiş ve faaliyete geçmiştir. Ayrıca, valilik tarafından Zührevi Hastalıkları hastanesinin bir bölümünün dispanser olarak kullanması için derneğe tahsis edilmiştir. Dispanserde kullanılmak üzere röntgen makinesinin de siparişi verildikten sonra derneğin tam olarak çalışmaya başlayacağı duyurulmuştur. Haberin sonunda ise, *“Memleket sağlığı için atılan bu yeni adımı takdirle karşılar ve halkımızın da her sahada derneğe yardım etmesini candan bekleriz”* cümleleriyle gazete okuyucularını derneğe yardım etmeye davet etmiştir. (Ülke: 11 Nisan 1947). Daha sonra Verem Mücadele Derneği Vali Feyyaz Bulut'un başkanlığında toplanmış ve dernek için bir röntgen makinesi alınmasına karar verilmiştir (Ülke: 30 Mayıs 1947). 11 Aralık 1947 tarihli baskıda ise, *“Veremle Savaş Derneğinin büyük emeklerle meydana getirdiği dispanserin faaliyete geçtiği”* okuyuculara duyurulmuştur. Röntgen makinesinin kurulmasının tamamlanarak çalışmaya başladığının bildirildiği haberde dernek idare kurulunun açıklamasına da yer verilmiştir. Açıklamada; dispanserde ilk olarak ildeki ilkököl öğretmenleri ve öğrencilerinin genel muayeneleri yapılarak verem taramasından geçirilecekleri ve verem teşhisi konulan hastaların tedavilerine başlanacağı bildirilmiştir. Gazete ayrıca yine vatandaşları derneğe yardım etmeye davet etmiştir (Ülke: 11 Aralık 1947).

Ülke gazetesinin bildirdiğine göre, Sivas Verem Savaş Derneğinin 1948 yılındaki faaliyetleri şu şekilde açıklanmıştır:

- 1- 8 adet ilkököl genel taramadan geçirilmiş olup 2258 öğrenciden 17'sinde verem tespit edilmiştir. Verem tespit edilen öğrencilerin tedavileri dispanser tarafından takip edilmiş, fakir çocuklara gıda ve ilaç yardımı yapılmıştır.
- 2- Kız Enstitüsünden 163 öğrenci muayene edilmiş, 1 öğrencide verem tespit edilerek tedavisi yapılmıştır.
- 3- Sağlık okulundan 92 öğrenci taramadan geçirilmiş ve 1 öğrencide verem tespit edilerek tedavisi gerçekleştirilmiştir.
- 4- Öğretmen okulundan muayeneye tabi tutulan 149 öğrenciden 5'i prevantoryuma yönlendirilmiştir.

5- Çimento Fabrikası, Dikimevi ve Halı atölyesinden 438 işçiye röntgen çekilmiş ve tespit edilen 10 işçi fabrika müdürü ve doktoruna bildirilmiştir.

6- Halktan kendi müracaatları üzerine 3783 kişiye röntgen çekilmiş olup bunlardan 81 kişide açık, 286 kişide ise kapalı tüberküloz tespiti yapılmıştır.

7- 1948 yılı boyunca dispanserde toplam 6883 kişiye röntgen çekilmiş ve bunlardan 401 kişide açık ve kapalı tüberküloz tespit edilmiştir.

8- 260 ev hemşireler tarafından ziyaret edilmiştir.

9- 757 hastaya ilaç ve enjeksiyon yardımı yapılmıştır.

10- Fakir ve ihtiyaç sahibi hastalara 5000 yumurta dağıtılmıştır.

11- Halktan müracaat edenler arasında tespit edilen veremli hasta oranı %10 olmuştur.

12- Genel röntgen muayenesine tabi tutulan 2652 öğrenciden 24 öğrencide açık ve kapalı tüberküloz tespit edilmiş olup hasta sayısı oranı %0,9 olarak belirlenmiştir.

13- Genel röntgen muayenesine tabi tutulan 438 işçiden 10 işçide verem tespit edilmiş olup, oran %2 olarak belirlenmiştir (Ülke: 5 Ocak 1949).

Veremle mücadele tüm hızıyla devam ederken, fabrika, kışla ve okul gibi insanların toplu buldukları yerlerde veremlileri ve vereme yatkınlığı bulunanların hızlı bir şekilde tespit edilmesi için veremle savaş konusu ile ilgili Kızılay Derneği, İsveç'ten üç takım seyyar röntgen cihazı getirmiş ve Ankara, İstanbul, İzmir gibi kalabalık illerdeki veremle savaş derneklerine hediye etmiştir (Ülke: 13 Temmuz 1947). Bu arada İstanbul Milli Eğitim Müdürlüğü Veremle Savaş Derneği ile ortaklaşa ilkokul öğrencilerinin verem muayenesine başlamıştır. Seyyar röntgen cihazı ile ilkokullar belirli günlerde gezilerek öğrenciler muayene edilmiş, hasta oldukları tespit edilen fakir öğrencilerin ücretsiz tedavi edilmelerine karar verilmiştir (Ülke: 15 Aralık 1948). Ayrıca, hükümetin veremle savaş hususunda bir kanun tasarısı hazırladığı haberi yayınlanmıştır. Habere göre; veremle mücadele kapsamında yapılacak dispanser ve hastaneler için on milyonluk bir bütçeye ihtiyaç olduğu, bu paranın Tekelin elinde bulunan içki fiyatlarına bir miktar zam yapılarak temin edilmesi düşünülmüştür. "Yapılacak bu zamlardan elde edilecek paralar yalnız verem savaşında kullanılacaktır" denilmiştir (Ülke: 3 Aralık 1948).

Verem Savaş Haftası dolayısıyla Ülke gazetesinin 5 Ocak 1949 tarihli baskısında yayınlanan haberde, Ord. Profesör Dr. Abdulkadir Noyan'ın radyoda yaptığı konuşma ile etkinliklerin başladığı ve birçok uzman doktorun halkı bilinçlendirmek adına radyoda konuşmalar yapacağı belirtilmiştir. Özellikle Karadeniz Bölgesi'ndeki köy ve kasabalarda verem hastalığının çok yoğun yaşandığının belirtildiği haberde, asıl yapılacak işin hastalığın yayılma sınırını daraltmak olduğu, bunun da milletçe gösterilecek dikkatle sağlanacağı, böyle hastalarla teması kesip, gereken aşuların yapılmasının ihmal edilmemesi gerektiği, kendimizi ve ailemizi koruyacak tedbirleri alarak bu hastalığın yok edileceği uyarısı yapılmıştır (Ülke: 5 Ocak 1949).

24 Mart 1949'da dönemin Sağlık Bakanı Dr. Kemali Bayazıt, Anadolu Ajansına şu açıklamada bulunmuştur:

Veremle mücadele savaş için 33 milyon liraya ihtiyaç vardır. Nüfusu on bin ile elli bin arasında olan şehirler için 1; elli bin ile yüz bin arasında olan şehirler için 2; yüz binden fazla olan şehirler ve Adana için 3; İzmir için 4; Ankara için 5; İstanbul için 20 olmak üzere toplam 85 verem dispanseri açılacaktır. Kırk iki şehirde 20; sekiz şehirde 30; üç şehirde 50; on şehirde 100 yataklı verem hastaneleri inşası kararlaştırılmıştır (Ülke: 25 Mart 1949).

Gazetenin farklı tarihlerdeki haberlerinde, 1950 yılının yılbaşından itibaren, sayıları 7 milyona yaklaşan 10 yaşa kadar olan çocuklara BCG verem aşısı uygulanacağı bildirilmiştir (Ülke: 23 Şubat 1950). Ayrıca 1950 yılının başlarında, veremle savaş kapsamında yatak sayısının; Edirne, Konya, Sivas, Bursa, Eskişehir, Trabzon'da olmak üzere 270'i bulmuş olduğu, 1950 yılı içerisinde ise Antalya, Çorum, Zonguldak, Kayseri, Giresun, Malatya, Bolu, Erzurum, Mardin, Antakya, Ankara, İstanbul, Isparta'da toplam 850 yatak kapasitesi ile yeni hastanelerin hizmete açılacağı bilgisi verilmiştir. 1951 yılında hizmete açılacak olan tesislerle birlikte toplam yatak kapasitesinin 3800 olacağı belirtilmiştir (Ülke: 25 Şubat 1950). Sağlık Bakanı Dr. Kemali Bayazıt yaptığı bir açıklamada veremle mücadele kapsamında devletin tüm imkânlarını kullandığını ifade etmiştir. Bu kapsamda bakan, 1950 yılı Nisan ayında İzmir Verem Savaş Derneğinin yapacağı dispanserler için 50 bin, Yozgat Verem Savaş Derneğine 25 bin, Amasya'da Ruhi Tingiz tarafından inşa ettirilip Sağlık

Bakanlığına devredilen hastane binası için Amasya Verem Derneğine de 50 bin lira gönderildiğini beyan etmiştir (Ülke:10 Nisan 1950).

1.4. Sıtma Hastalığı ile Mücadele

İkinci Dünya Savaşı sonrasında sıtma vakalarındaki artış hükümeti tedbir almaya yönlendirmiştir (Tuğluoğlu, 2008: 358). Bu kapsamda ilk önce 26 Mart 1945 tarihinde 4707 Sayılı “*Sıtma ile Olağanüstü Savaş Yapılmasına Dair Kanun*” çıkarılmıştır (Özkaya, 2016: 80). Kanun, “*sıtma ile olağanüstü savaşın gerektirdiği çalışma derecesine göre sabit ve gezici kurullar, laboratuvarlar, hastaneler, yataklı, yataksız dispanserler kurmaya ve bu işler için gereken tedbirleri almaya*” Sağlık Bakanlığını yetkili kılmıştır (Resmî Gazete, 28 Mart 1945). Ülke gazetesinin haberine göre; kanunun yürürlüğe girdiği bir yıllık süre içerisinde sıtma ile mücadeleden iyi sonuçlar alınmıştır. Haberde ayrıca, mücadelenin önümüzdeki yıllarda da başarılı bir şekilde devam ettirilmesi için bir kanun tasarısı hazırlandığı ve Olağanüstü Sıtma Savaşı Hakkındaki Kanunun hükümlerinin de devam edeceği bilgisine yer verilmiştir (Ülke: 11 Aralık 1945). Haberde bahsedilen, “*4871 Sayılı Sıtma Savaşı Kanunu*” ise 15 Şubat 1946 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Çıkarılan kanunla Sağlık Bakanlığına ayrıca, kuracağı tesislerde görevlendirilecek memur ve hizmetlilerin yetiştirilmesine ve geliştirilmesine ait kurslar açma ve sıtmalı bölgelerdeki halkın tedavi ve korunması için gerekli her türlü ilaçları parasız temin etme yetkisi de verilmiştir (Resmî Gazete, 21 Şubat 1946). Yeni kanunun yürürlüğe girmesinden sonra sıtma ile mücadele, 54 ili kapsayacak şekilde geniş bir alana yayılmıştır. Ayrıca mücadelede 40 hekim ve 1663 sıtma savaş memuru görev almış, 20 yatak kapasiteli ve yeterli personeli ile 12 geçici sıtma hastanesi faaliyete geçirilmiştir. Sıtma ile mücadeleye hız verilen bu dönemde mücadelenin yapıldığı bölgelerdeki herkese genel muayeneye girme ve aile bireylerini muayene ettirme zorunluluğu getirilmiştir (Tuğluoğlu, 2008: 358). Sivrisineklere karşı mücadelede ise Diklorofeniltri-kloroetan (DDT) ve 1949’da mazot ve petrol kullanılmaya başlanmıştır. İnsan vücuduna ve çevreye olan zararlı etkisinden dolayı sonraki yıllarda DDT kullanımı yasaklanmıştır (Özkaya, 2016: 80).

Sıtma ile mücadelenin Sivas'ta iyi sonuçlar verdiğiğine ilişkin haberler Ülke gazetesinin çeşitli sayılarında dile getirilerek kamuoyu bilgilendirilmiştir. Haberler şöyle yansıtılmıştır; karasineklerin buldukları alanlar düzenli olarak DDT ile ilaçlanmıştır. Sivas İl Sağlık Müdürü Dr. Cemal Başer, Hafik ilçesine gitmiş ve Hafik kaymakam vekili Nurettin Özveri ile ilçe merkezindeki göl ve bataklıkları kurutulması için incelemelerde bulunmuştur. Ayrıca Göğdün köyünde bulunan ve bir önceki yıl kurutulan bataklık alanını incelemiştir. Haberde geçen yıl kurutulan bataklık sayesinde Göğdün köyünde sıtma vakasına rastlanmadığı belirtilmiştir (Ülke: 5 Temmuz 1947).

Ülke gazetesinin 23 Kasım 1948 tarihli baskısındaki bilgiye göre; 1948 yılı sonu itibariyle Sivas'ta 20 bin 800 sıtmalı vatandaş tedavi edilmiş, 15 köy ve 2215 mesken DDT ile ilaçlanmış, 1404 metre kanal ve 9774 metre ark açılmış, 1500 metre dere temizlenmiş yine 188 m³ çukur doldurularak 225 m³ gölcük suyu temizlenmiştir (Ülke: 23 Kasım 1948).

Gazetenin 12 Mayıs 1949 tarihli baskısında yer alan habere ise; Türkiye, Dünya Sağlık Örgütünden sıtma ile mücadele konusunda birtakım tavsiyeler istemiş ve Dünya Sağlık Örgütü de sıtmanın önlenmesi için alınacak tedbirler kapsamında incelemelerde bulunmak üzere Türkiye'ye bir uzman gönderme kararı vermiştir. Haberde, Türkiye'ye gelecek olan uzmanın daha önce ABD sağlık teşkilatında görev aldığı, Habeşistan, Yunanistan ve Hindistan'da da sıtmayı önlemek için mücadeleye katıldığı bilgisine yer verilmiştir (Ülke: 12 Mayıs 1949). Dünya Sağlık Örgütü'nün görevlendirdiği temsilcinin Türkiye'ye gelmesinden sonra ise temsilcinin Sıtma Savaş Genel Müdürü ile birlikte Gerede, Bolu, Düzce, Hendek, İzmit, İstanbul ve diğer bazı bölgelerde incelemeler yapmak üzere bir geziye çıkacağı, bu geziden sonra da sıtma mücadelesine yeni bir sistem dâhilinde başlanacağı haberi yayınlanmıştır (Ülke: 26 Mayıs 1949).

1945 yılında başlayan dönemde sıtma ile savaş sonrası hastalığın görülme oranında fark edilir düzeyde azalma olmuştur. 1945 yılında hastalığın görülme oranı binde 264. 8 iken 1946'da binde 202'ye, 1948'de binde 175. 2'ye ve nihayet 1950'de binde 91. 4'e gerilemiş ve sıtma salgın hastalık olmaktan çıkmıştır

(Tuğluoğlu, 2008: 358). Dönemin Sağlık Bakanı Kemali Bayazıt, gazetecilere yaptığı açıklamada sıtma ile mücadelede başarı sağlandığını söylemiştir. Bakan sıtmanın tamamen yok edileceğini şu sözlerle ifade etmiştir: *“Bu savaşa lazım olan para ve ilaç için Marshall Yardımı’ndan faydalanmağı en kestirme yol olarak bulduk. 950-951 yılı bütçemize Marshall Yardımı olarak üç milyon dolar koyduk. Bu talebimiz Paris’teki Marshall Yardım Heyetince kabul edilirse artık memleketimiz sıtmadan tamamen kurtuluş olacaktır”* (Ülke: 10 Nisan 1950).

1.5. Diğer Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele

Ülke gazetesinin 7 Kasım 1945 tarihli baskısında, Sağlık Bakanlığının tifo hastalığı ile ilgili yaptığı açıklamaya yer verilmiştir. Habere göre, Eskişehir ve İzmit hariç, ülke genelinde tifo vakalarına çok nadir rastlanmıştır. Ayrıca, Ankara’da yatılı bir okulda 13 vakaya rastlanması sonucunda okul karantinaya alınarak hastalığın yayılması önlenmiş fakat hastalıktan dolayı 1 kişi hayatını kaybetmiştir. Konu ile ilgili olarak *“Tifonun memleketimizde yer yer gözüküp kaybolması bilhassa büyük şehirlerimizde kurulması zaruri olan tesislerin lüzumu kadar, itinalı bulunmamasından ve halkın sıhhi kaidelere gereğı gibi itina etmemesinden ileri gelmiştir”* açıklaması yapılmıştır. Her fırsatta bilgilendirme yayınlarının yapılmasının sebebinin *“hastalığın geniş veya yüksek sayıda olmasından değil, vaktinde tedbir alınarak hastalanmayı ve hastalığın yayılmasını önlemek”* olduğuna işaret edilmiştir. (Ülke: 7 Kasım 1945).

Ülke gazetesi tifo hastalığı ile ilgili detaylı bilgi verdiği haberinde, tifolu hastaların atığının karıştığı pis sulardan hastalığın yayıldığını, bu yüzden de büyük şehirlerde bulaş riskinin arttığını belirtmiştir. Belediyelerin yapacağı kanalizasyon çalışmaları ile salgının önüne geçileceğini ve tek korunma yolunun ise aşı olduğunu yazmıştır. Aynı sayfada bir başka haberde ise; Sivas’ta korkulacak düzeyde olmamakla beraber tifo vakalarına rastlanmış ve bunun üzerine hastalığın yayılmaması için Sivas merkezinde hükümet ve Belediye Tabipliklerinde, ilçelerde Hükümet Tabipliklerinde Tifo aşısının bedava yapıldığı belirtilmiştir. Haberde ayrıca, halkın hastalığa karşı korunması için acilen aşılınması tavsiye edilmiştir (Ülke: 14 Kasım 1945).

1947 yılında Mısır'da görülen kolera salgınına karşı Sağlık Bakanlığı, Türkiye'de önlemler almış ve vatandaşları da kendilerini korumaları için uyarmıştır (Ülke: 24 Aralık 1947). Ayrıca, bütün illere yeterli sayıda kolera aşısı gönderilmiş ve hac mevsimi olması sebebiyle Arabistan'dan gelecek olan hacıların aşılınması için de Bakırköy'de bir alan hazırlanmıştır (Ülke: 4 Kasım 1947). 1948 yılında Yunanistan'da kolera hastalığının yaygın şekilde görülmesi üzerine İstanbul'daki tedbirlerle alakalı "İstanbul'da koleradan korunma tedbirleri arttırılmıştır" başlıklı haber yapılmıştır. Haberde, Sağlık Bakanlığının yurdumuzu koleradan korumak için her türlü tedbiri aldığı ve bu hastalığın ülkemize girmesine engel olmaya çalıştığı yazılmıştır (Ülke: 21 Ocak 1948).

23 Kasım 1948 tarihli baskıda ise çiçek hastalığı ile ilgili bir haber yayınlanmıştır. Haberde, yabancı ülkelerden geldiği tahmin edilen çiçek hastalığına rastlandığı ve hastalığın yayılmasını önlemek amacıyla Sivas'ta on beş bin kişinin aşılandığı yazılmıştır (Ülke: 23 Kasım 1948). 10 gün sonraki baskısında ise aşı yapılanların sayısının 33 bin 500 kişiye ulaştığı bildirilmiştir (Ülke: 2 Aralık 1948).

1949 yılı Ocak ayında gazetede kuduz vakasına dair haberler yer almıştır. Bu kapsamda Sivas'ın Koyulhisar ilçesinde kuduz vakasına rastlandığı haberine yer verilmiştir. Hastalığın görülmesi üzerine Sağlık ve Veteriner teşkilâtı müdahale etmiş ve Vali Rebi Karatekin'in başkanlığında İl Hayvan Sağlık Zabıta Komisyonu toplanmıştır. Toplantı sonrası, başıboş köpek ve kedilerle, kurt, çakal ve diğer vahşi hayvanların itlafı için gerekli ekipmanın bölgeye gönderilmesine karar verilmiştir. Ayrıca, Sağlık Bakanlığından kuduz uzmanı Ankara Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü Müdürü Niyazi Erzin Sivas'a gelmiş, sağlık ve veteriner müdüleriyle görüşmeler yapılmış, alınacak tedbirler ve yapılacak acil işler konuşulmuş, ardından kuduz hastalığı görülen Koyulhisar ve Zara ilçelerinde gerekli tedbirler alınmıştır. Koyulhisar ve Zara ilçelerinde kuduz köpek tarafından ısırılan hayvanlarla temasta bulunanlar ile kuduz olma şüphesi bulunan köpekler tarafından ısırılan insanların bir kısmı Koyulhisar'da tedaviye alınmış, bir kısmı ise Sivas Numune Hastanesine sevk

edilmiştir. Başboş köpeklerle birlikte ısırılan hayvanlar da sahiplerinin onayı ile tamamen itlaf edilmiş ve hastalığın yayılması önlenmiştir (Ülke: 12 Ocak 1949). Bir başka haberde ise Sivas'ta kuduz ile mücadele kapsamında yapılan işlemler hakkında bilgilendirme yapılmıştır. Haberde; özellikle başboş köpeklerin itlaf edildiği, sahipli köpeklerin ise aşılandığı, bu kapsamda 1949 Ocak ayı içinde Sivas Belediyesi tarafından şehir içinde 457 köpeğin itlaf edildiği, ilçelerde de köpek itlaf çalışmalarının sürdürüldüğü belirtilmiştir. İnsan ve hayvan sağlığı için başboş köpeklerin aşılmasının önemli olduğuna değinilen haberde, vatandaşların bilhassa köpeklerin itlaf edilmesi ya da aşılması hususunda görevlilere yardım etmeleri tavsiye edilmiştir (Ülke: 6 Şubat 1949).

2. Spor Haberleri

Gazetenin sporla ilgili ilk haberlerine 27 Ekim 1946 tarihli sayısında rastlanmıştır. 1946 yılında yapılan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonasına Türk Milli Takımının katıldığı ve birinci olduğu haberi gazetede haber yapılmıştır. Türk Milli Takımının birinci, İsveç'in ikinci olduğu şampiyonada üçüncülüğü Finlandiya almıştır (Ülke: 27 Ekim 1946). Avrupa Güreş Şampiyonası'nda Türk güreşçilerimizin elde ettikleri başarılarından dolayı, Başbakan Recep Peker, Güreş Federasyonu Başkanı Vehbi Emre'ye çektiği telgrafla tebriklerini iletmiştir (Ülke: 28 Ekim 1946).

1948-1949 yıllarında spor haberleri olarak daha çok Avrupa'da organize edilen ve sonraki yıllarda devam eden Türk takım ve sporcularının katıldıkları uluslararası müsabakalarla ilgili haberlere yer verilmiştir. 1948-1950 yılları arasında gerçekleştirilen ve Türk sporcularının katıldıkları uluslararası spor müsabakaları ile ilgili haberler, tarih ve müsabaka merkezleri dikkate alınarak, 1948 Londra Olimpiyatları, 1949 Avrupa Turnesi, 1949 Avrupa Güreş Şampiyonası ve 1949 Akdeniz Dostluk Kupası başlıkları altında aşağıda verilmiştir

2.1. 1948 Londra Olimpiyatları

1923 yılında yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti, 1924 yılında Fransa'da düzenlenen Paris Olimpiyatları'nı, uluslararası arenada kendisini tanıtmak ve organizasyonda yer almak için bir fırsat

olarak görmüştür. O günün kısıtlı maddi imkânlarıyla Türk sporcuları Paris Olimpiyatlarına gönderilmiştir. 1924 Paris Olimpiyatları, Türkiye Cumhuriyeti'ni temsilen Türk Milli Takımının katıldığı ilk olimpiyat olmuştur. 1928 Amsterdam Olimpiyatları'nda ise elde edilen en önemli başarı güreşçilerimizden Tayyar Yalaz'ın elde ettiği dördüncülük derecesi olmuştur. Türk olimpiyat tarihinde ilk altın madalya 1936 yılında yapılan Berlin Olimpiyatları'nda grekoromen dalında yarışan güreşçimiz Yaşar Erkan tarafından alınmıştır (Özsoy, 2017: 80).

1948 Olimpiyatları, İkinci Dünya Savaşı sırasında spor tesisleri zarar görmeyen Londra'da düzenlenmiştir. Almanya, Japonya ve Sovyet Rusya'nın katılmadığı olimpiyatlara 59 ülke katılmıştır. 29 Temmuz-14 Ağustos 1948 tarihleri arasında düzenlenen Londra Olimpiyatları Türk Spor Tarihinde önemli bir yere sahip olmuştur. 21 futbolcu, 16 güreşçi, 14 atlet, 7 binici, 4 bisikletçi, 6 eskrimci ile 68 sporcudan oluşan Türk Milli Takımı, özellikle güreşte gösterdiği başarı ile olimpiyatlara damgasını vurmuştur (Özsoy, 2017: 80).

120

Ülke gazetesinin 25 Temmuz 1948 tarihli haberine göre, Olimpiyatlara katılmak üzere Türk Milli Takımının 44 kişilik ilk kafilesi Londra'ya ulaşmış ve kampta hemen antrenmanlara başlamıştır. Kampta, Türk milli takım sporcularıyla birlikte, ABD, İngiliz, Fransız, Kanada, İsviçre, İsveç, Hollanda, Danimarka ve Kore milli takım sporcularının da bulunduğu bahsedilen haberde, Türk Milli Takımının, başta Amerikalılar olmak üzere atletizmde dünyanın önemli sporcuları ile antrenman yapma fırsatı yakaladığına değinilmiştir (Ülke: 25 Temmuz 1948).

27 Temmuz 1948 tarihli haberde; Uluslararası Futbol Federasyonu adına karar alan İngiltere Futbol Birliği, olimpiyatların futbol fikstüründe bazı değişiklikler yapmıştır. Lüksemburg'la Afganistan ve Hollanda ile İrlanda arasında ilk eleme turu maçları yapılacak olup, maç sonucuna göre asıl turnuva maçlarına katılacak iki takım belirlenecektir. Daha sonra oynanacak asıl turnuvanın ilk turundaki karşılaşmaların hangi takımlar arasında yapılacağı gün ve saatleri liste halinde yayınlanacaktır. Maçlar Türkiye saati ile 20.30'da yapılacak olup,

ikinci tur karşılaşma fikstürü 2 Ağustos 1948'de ilk tur sonuçlarına göre belirlenecektir (Ülke: 27 Temmuz 1948).

28 Temmuz 1948 tarihli olimpiyatlarla ilgili haberde, Amerikalıların kalabalık ekibi ve zengin malzemeleri ile kampta göz önünde oldukları, Amerikalılar kadar Türk Milli Takımının da diğer ülkelerin dikkatini çektiği yazılmıştır. İsveçlilerin atletizmde, Amerikalıların ise güreşte Türklerle karşılaşmaktan çekindiklerinin belirtildiği haberde, Türkiye ile Çin arasında oynanacak futbol maçını Türkiye'nin kazanma ihtimalinin yüksek olduğu belirtilmiştir. Diğer taraftan ilk tura katılmak için oynanan Hollanda-İrlanda maçını 3-1 Hollanda'nın kazandığı, Lüksemburg-Afganistan maçını ise 6-0 Lüksemburg'un kazandığı ifade edilmiştir (Ülke: 28 Temmuz 1948). 3 Ağustos tarihli haberde ise Türk Futbol Milli Takımının ilk maçını oynadığı, Çin'i 4-0 mağlup ederek ikinci tura çıktığı bildirilmiştir (Ülke: 3 Ağustos 1948).

Olimpiyatlarda, Türk güreş takımı 4 şampiyonluk kazanmıştır. Türk güreşçilerden Kenan Candemir ve Halil Karakaya rakiplerini yenmiş, 62 kiloda Mehmet Oktay ise rakipsiz kaldığı için galip ilan edilmiştir. Güreş müsabakalarına Türk sporcular damgasını vurmuştur. Şampiyon olan Türk güreşçilerinin altın madalyaları büyük bir törenle verilmiş, ayrıca İngiliz Kralı VI. George, olimpiyat şampiyonu Yaşar Doğu ve Gazenfer Bilge'yi kabul ederek tebrik etmiştir (Ülke: 4 Ağustos 1948). Ülke gazetesi 5 Ağustos 1948 tarihli sayısında ise Türk atlet Ruhi Sarıalp'in üç adım atlamada dünya üçüncüsü olduğunu duyurmuş ve sporcumuzu şu ifadelerle kutlamıştır: "*Olimpiyatların kuruluş tarihi olan 1896'dan bugüne kadar geçen bütün olimpiyatlarda ilk defa olarak atletizmde derece alan genç ve kıymetli rekortmenimizi bilhassa tebrik ederiz*". Habere göre, üç adım atlamanın dünya ve olimpiyat rekoru 16 metre ile Japon atlet N. Tajima'ya ait olurken Türk atlet Ruhi Sarıalp'in rekoru ise 15,075 metre olmuştur (Ülke: 5 Ağustos 1948).

Uluslararası alanda resmi olarak düzenlenmiş bu müsabakalarda alınan galibiyetlerle, Türklerde özel bir yeri olan güreşin, Türklerin geleneksel ata sporu olduğu tüm dünyaya ispatlanmıştır (Özsoy, 2017: 82). Türk Milli Takımının güreş dalında elde edilen başarıları basında geniş yer bulmuş olup Ülke

gazetesi de “*Ülke’den Bir Ses*” köşesindeki yazısı ile sporcularımızın başarısını kutlamıştır:

Bugün bütün dünyanın nazarlarını üzerine çeken yiğit güreşçilerimiz serbest güreşlerde dünya şampiyonu oldular. Pehlivanlık, yiğitlik Türk milleti ile gelmiş ve yine Türk milleti ile ilelebet gidecektir. Güreş kelimesi tam manası ile bizim milli sporumuzdur. Çünkü güreşle meşgul olan yalnız herhangi bir kulübe kayıtlı gençlerimiz değil bütün Türk gençliğidir (...) İşte şu anda Londra’da Türk bayrağını gururla dalgalandıran “Türk gibi kuvvetli” sözünü bir kere daha bütün dünyaya ilan ve ispat eden aziz yiğitlerimizin birçokları muhakkak ki, yukarıda tarif ettiğimiz şekilde tanınmış ve güreşçiliğe başlamıştır (...) Şu anda bizleri yerimize sığmaz edecek derecede heyecanlara boğdunuz kalplerimizi gururla çarpıtıyor, kendimize olan güvenimizi bir kere daha ispat ediyorsunuz. Sizi sevgi ile selamlıyor sizi şefkatle kucaklamak istiyoruz (Elbeyioğlu, 5 Ağustos 1948).

Olimpiyatlarda elde edilen başarılar sonrası, bu başarıların ödüllendirilmesi gündeme gelmiş ve bu konu ile ilgili basında yazılar ve haberler yayınlanmaya başlamış, dereceye giren sporcuların para ve ev ödülü ile ödüllendirilmeleri gerektiği vurgulanmıştır (Özsoy, 2011: 101). Ülke gazetesinde yayınlanan haberde de olimpiyatlarda güreşçilerimizin elde ettikleri başarıları ile defalarca İstiklal Marşımızın okunduğundan, bayrağımızın dalgalandırıldığından, bu şekilde Türk milletinin şerefine de yükseltildiğinden bahsedilmiş ve şu ifadelerle yer verilmiştir:

“Türk milletine sağladıkları bu büyük zaferler karşısında bizde onları ölümsüz bir refaha ulaştıralım ki emek ve gayretlerinin mükâfatını görsünler. Bunun için de bilhassa büyük şehirlerimizde yer yer çalışmalar başlamıştır. Bundan biz yaylalıların da faydalanarak arslan pehlivanlarımıza elden gelen yardımı yapmamız gerektir. Onlara birer ev birer gelir aracı temin etmek için milletçe yapılan teşebbüslere biz de katılalım. Türk spor tarihine milletimizin gelenek ve göreneğine layık sayfalar ekleyelim, bu arslanlarımızı mükâfatlandıralım. Bu hareket asil Türk halkının yarının arslanlarına en büyük hizmetidir” (Ülke: 12 Ağustos 1948).

Ülke gazetesinin haberine göre, Türk güreşçilerin başarıları İngiliz basınında da yer bulmuştur. İngiltere’de yayınlanan spor dergileri, güreşçilerimizin genellikle tuşla bitirdikleri karşılaşmalara ait fotoğrafları kullanarak “*Müthiş Türkler*” başlığı

ile haberler yayınlamışlardır. Ayrıca İngiliz hükümetinin verdiği resmi yemekte, diplomatik çevreler büyükelçimizi ve kafile başkanımızı tebrik etmişlerdir (Ülke: 13 Ağustos 1948).

1948 Londra Olimpiyatları'nda Türk milli takımı 6 altın, 4 gümüş ve 2 bronz madalya kazanmış ve olimpiyata katılan ülkeler arasında 7. sırada yer almıştır (Özsoy, 2017: 80). Güreş dalında altın madalya alan güreşçilerimiz; Nasuh Akar, Gazanfer Bilge, Celal Atik, Yaşar Doğu, Mehmet Oktav, Mersinli Ahmet Kireççi olmuş; Halit Balamir, Adil Candemir, Kenan Olcay, Muhlis Tayfur gümüş madalya; Halil Kaya ise bronz madalya almıştır (Özsoy, 2017: 81).

Türk milli takım kafilesi Türkiye'ye döndükten sonra, İstanbul'da bir tören yapılmıştır. Ülke gazetesinin haberine göre, Taksim Meydanı'na çelenk koyma törenine tüm sporcuların katılacağı bildirildiği halde futbolcular, bisikletçiler, atletler ve eskrimciler gelmemişler, olimpiyatlarda yüzümüzü güldüren grekoromen ve serbest güreş milli takım sporcuları ile atletizm de olimpiyat üçüncüsü olan Ruhi Sarıalp katılmışlardır. Celâl Atik ve Yaşar Doğu taşıdıkları çelenk ile kafilenin önünde yer almışlar, halkın coşkun tezahüratları arasında Taksim Meydanı'na çelenk bırakıldıktan sonra İstiklal Marşı okunmuş ve buradan tören için İnönü Stadı'na geçilmiştir. Törende konuşan İstanbul Valisi Lütfi Kırdar şu ifadelerle sporcularımıza teşekkür etmiştir: *“Kıymetli sporcularımız bütün dünyanın iştirak ettiği müsabakalarda yüzünüzü ağarttılar. Huzurunuzda kendilerini candan ve yürekten tebrik ve daima böyle Türk milletinin yüzünü güldürmelerini temenni ederim. Hepsi sağ olsunlar”* (Ülke: 24 Ağustos 1948).

2.2. 1949 Avrupa Turnesi

1949 yılında Türk Milli Takımı, İtalya, İsviçre, İsveç ve Finlandiya'yı kapsayan bir Avrupa turnesine çıkmıştır (<https://shgm.gsb.gov.tr>). Ülke gazetesinin haberine göre; 1949 yılı Haziran ayında İstanbul'da düzenlenecek olan Avrupa Güreş Şampiyonası'na hazırlık yapmak için Güreş Federasyonu tarafından, *“genç güreşçiler yetiştirerek müsabaka kabiliyetlerini artırmak ve bu arada rakiplerimizin de durumunu öğrenmek üzere”* Avrupa'ya uzun bir seyahat planlanmıştır. Seyahat programına

göre katile, 25 Şubat 1949'da İstanbul Vapuru ile hareket edecek, ilk karşılaşma 3 Mart'ta Bari'de, ikinci müsabaka 5 Mart'ta Triyeste'de, üçüncü karşılaşma 7 Mart'ta Cenova'da yapılacaktır. İtalya'dan sonra İsveç'e geçilecek ve 18 Mart'ta Stockholm'de Türk-İsveç milli takımları serbest güreş müsabakası yapacaklardır. İsveç'ten Belçika'ya geçilecek ve burada da milli takımlar arasında müsabakalar düzenlenecektir. Ayrıca, Fransa ve İsviçre federasyonları ile de anlaşma sağlanırsa buralarda da müsabakalar düzenlenecektir (Ülke: 17 Şubat 1949). 5 Nisan 1949 tarihli haberde; Avrupa'daki güreş karşılaşmalarında Türk Milli Takımının zaferden zafere koşmakta olduğu dile getirilerek, Mersinli Ahmet'e Avrupa'da "*Türk Devî*" unvanı verildiği haberi yapılmıştır. Ayrıca Türk Milli Takımının güreşlerde teknik üstünlüklerini gösterdikleri ve bir kere daha kendilerini ispat ettikleri ifade edilmiştir (Ülke: 4 Nisan 1949). 5 Nisan 1949 tarihli haberde ise, "*Serbest güreşte çok üstünlük gösteren Türk güreşçileri grekoromen oyunlarında da üstün vasıflarını ispat etmişlerdir*" denilmiştir (Ülke: 5 Nisan 1949). 8 Nisan 1949 tarihli haberde, Avrupa'da kazandıkları zaferlerle göğüslerimizi kabartan milli güreş takımımızın ülkeye döndüğü, büyük bir törenle karşılandığı ve Milli takımın tekrar kampa alınarak Avrupa Şampiyonası'na hazırlanacağı bilgisi verilmiştir (Ülke: 8 Nisan 1949).

2.3. 1949 Akdeniz Dostluk Kupası

Akşam ve Ulus gazeteleri 30 Nisan 1949 tarihli baskılarında, Akdeniz Futbol Turnuvasına Türkiye'nin "*B Milli Takımı*" ile katılacağını duyurmuşlardır. Beden Eğitimi Genel Müdürlüğünden bildirildiğine göre;

Beden Eğitimi Merkez Danışma Kurulu, 29.4.949 Cuma günü Genel Müdür Vildan Âşir Savaşır'ın daveti üzerine tekrar toplanmış ve 12 - 25 Mayıs 949 tarihlerinde Atina'da oynanacak dostluk turnuvasına İtalyan federasyonunun (B) Millî Takımı ile iştirak edeceğini bildiren 22.4.949 tarihli ve 55651 sayılı müracaatları üzerine durumu inceleyerek Türk millî takımının da bu müsabakalarda (B) Millî Takımı ile iştirakine karar vermiştir (Akşam: 30 Nisan 1949; Ulus: 30 Nisan 1949).

Doğu Akdeniz Dostluk Kupası'nın ikinci karşılaşması, 20 bini aşan seyircinin önünde Türkiye ile Yunanistan millî takımları arasında yapılmış, Türk takımı Yunan takımını 2-1 mağlup

etmiştir (Ülke: 17 Nisan 1949). Türkiye ile Yunanistan arasında oynanan maçta olaylar çıkmış, “*Türk millî takımının Yunan millî takımını yenmesi üzerine heyecanlı bir seyirci akrobolenden kendisini aşağı atarak intihar etmiştir*” (Ülke: 19 Mayıs 1949). Ayrıca Yunanlı bir futbolcu, oyuncularımızdan Bülent’e tokat atmış ve “*Yunan federasyonu tarafından müebbed olarak oyuna girmek cezası verilmiştir*” (Ülke: 19 Mayıs 1949).

Yunanlıların sporcularımıza karşı yaptığı saygısızlığı, İstanbul ve Ankara’da üniversite gençliği protesto etmiştir. 22 Mayıs 1949 tarihli habere göre; milli takımımızın maruz kaldığı hakaretler Türkiye’de büyük bir infial uyandırmış, Milli Türk Talebe Birliği, üniversite öğrencileri ve büyük spor kulüpleri Atina’ya protesto telgrafları çekmiştir. Yunan Başbakanı ile Eğitim Bakanı sporcularımızdan özür dilemişler, fakat bu yeterli görülmemiştir. Ayrıca, üniversite gençliği büyük bir protesto mitingi için hazırlıklara başlamıştır (Ülke: 22 Mayıs 1949). Daha sonra Milli Türk Talebe Federasyonunda büyük bir toplantı düzenlenmiş, toplantıya çok sayıda insan katılmış, yapılan konuşmalarla futbolcularımızın Atina’da maruz kaldığı durum protesto edilmiş, Atina’dan dönen futbolcularımız da olaylarla ilgili bilgi vermişlerdir. Ardından öğrenciler buradan Taksim Meydanı’na geçerek izinsiz gösteri yapmışlardır (Ülke: 24 Mayıs 1949). Ankara’da da üniversite gençliği miting yapmak için bir takım hazırlıklarda bulunmuş, ayrıca bir beyanname yayınlarak “*bunun sporcu Yunan milletine yakışmadığını, bu işin bir komünist tertibi olmasının ihtimal dahilinde olduğunu, bizim harp içinde kendilerine yapmış olduğumuz yardım*” hatırlatılmış, sonra futbolcularımıza yapılanların uluslararası kurallara uymadığından söz edilmiştir. Bu arada Milli Türk Talebe Birliğinin İstanbul İnönü Stadyumu’nda düzenleyeceği mitingin hazırlıkları tamamlanmış, valilik izni alınmıştır. Mitinge İstanbul ve Ankara’daki üniversite öğrencileri ile spor kulüplerinin katılacağı, Atina’dan dönen milli futbolcularımız da milli formaları ile mitingde hazır bulunacakları belirtilmiştir (Ülke: 26 Mayıs 1949). Ülke gazetesi ise yayınladığı başyazısında tepkisini şu şekilde okuyucularına yansıtmıştır:

“Hadise iki kulüp arasında heyecan mahsulü bir asabiyet olsaydı üzerinde bile durmazdık. Halbuki bu polisi, halkı, subayı, askeri ile

tam tertipli bir tecavüz olduğu için haklı bir infial duyduk. Hele Marshall Yardımı'nın iki milleti orta Avrupa'nın aşılmaz bir kalesi haline getirmeğe çalıştığı şu nazik zamanda, böyle bu hadisenin vukuu çok garip (...) Yunanlıların şu basiretsizliği, bize bir intibah dersidir. Anladık ki eski düşman dost olmaz, olsa da böyle dürüst olmaz. Artık gözümüzü dört açmalıyız. Su uyur, düşman uyumazmış. Milletçe daima her zamankinden daha uyanık ve sağlam olmamız gerekmektedir. Türk milleti vakurdur. Dostluğuna güvenilir. Bizimle dost olacaklar, gerçekten dost olmalı ev bunu her vesileyle göstermelidirler. Şu çirkin hadise artık bizi Yunan dostluğuna ısındıramaz" (Ülke: 26 Mayıs 1949).

Tepkiler sadece İstanbul ve Ankara ile sınırlı kalmamış tüm yurttaki geniş bir infial uyandırmıştır. İzmir, Antakya, Devrek, Karadeniz Ereğlisi ve Polatlı gibi Türkiye'nin farklı bölgelerinde de protesto mitingleri düzenlenmiştir (Ülke: 27 Mayıs 1949).

2.4. 1949 Avrupa Güreş Şampiyonası

Türk Milli Güreş Takımımız en fazla madalyayı, 3-5 Haziran 1949 tarihleri arasında İstanbul'da düzenlenen Avrupa Güreş Şampiyonası'nda almış, 6 altın, 1 gümüş ve 1 bronz madalya kazanarak bir rekora imza atmışlardır. Bu başarı, Güreş Federasyonunun bildirisinde; *"Efsane kadro olarak da bilinen o dönemdeki milli güreşçilerimiz adeta minderde fırtınalar estirmiştir"* ifadesi ile duyurulmuştur (<https://www.tgf.gov.tr/tr>).

Ülke gazetesinin 5 Haziran 1949 tarihli haberine göre; İstanbul'da yapılmakta olan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası karşılaşmaları devam etmektedir. Spor salonu altı bini aşan seyirci ile dolmuş ve güreşçilerimiz üstün başarılar elde etmişlerdir. Türk güreşçilerimiz gösterdikleri performans ile *"Türk gibi kuvvetli"* sözüne ilave olarak olimpiyatlarda *"Müthiş Türkler, Dev Güreşçiler, Yenilmez Pehlivanlar"* gibi yeni isimler kazanmış, şanlı Türk bayrağımızı olimpiyat direklerinde dalgalandırmış, İstiklal Marşımızı defalarca tekrar ettirmişlerdir. *"Harp meydanlarında olduğu gibi yiğitlik meydanlarında da sırtı yere gelmeyen Türk Milletinin bu yiğit çocukları bu defaki güreşlerinde de Türk'ün yenilmezliğini bir kere daha ispat"* etmişlerdir (Ülke: 5 Haziran 1949). 6 Haziran 1949 tarihli haberde ise Avrupa Serbest Güreş Şampiyonası karşılaşmalarının sona erdiği duyurulmuş, haberde takım olarak Türkiye'nin 23 puanla birinci, İsveç'in 13 puanla

ikinci ve İran'ın ise üçüncü olduğu bilgisi verilmiştir. Bireysel olarak; 52 kiloda Ali Yücel, 57 kiloda Nasuh Akar, 67 kiloda Servet Meriç, 73 kiloda Celal Atik, 79 kiloda Yaşar Doğu, 87 kiloda Adil Candemir Avrupa şampiyonu olmuşlardır. Bu şekilde Türk Milli Takımı hiçbir milletin bugüne kadar elde edemediği bir zaferi kazanmışlardır. Müsabakalardan sonra, her bir şampiyonumuz için ayrı ayrı İstiklal Marşı okunmuş daha sonra Milli Eğitim Bakanı dereceye giren takımların kupalarını dağıtmıştır. Takım olarak Avrupa şampiyonu olan Türk Milli takımına Cumhurbaşkanının gönderdiği kupa (Yaşar Doğu'nun heykeli) verilmiştir. Milli Eğitim Bakanı Tahsin Banguoğlu yaptığı kısa bir konuşma sonrası Avrupa Güreş Şampiyonası'nın sona erdiğini bildirmiş, güreşler sona ererken Türk gibi kuvvetli sözü bir kere daha bütün dünyaya ilan ve ispat edilmiştir (Ülke: 6 Haziran 1949). Başbakan Şemsettin Günaltay da güreşçilerimize şu telgrafi göndermiştir: *"Asırlar boyunca dünya tarihinde destanlar konusu Türk kudretini ve millî mertlik ve asaletin hayranlık veren örneğini, bir daha belirten güreşçi evlatlarımızı candan tebrik eder, hepsinin ayrı ayrı gözlerinden öperim. Var olsun mert Türk çocukları"* (Ülke: 7 Haziran 1949).

Ülke gazetesinin 8 Haziran 1949 tarihli sayısında, İstanbul'da yapılan Avrupa Güreş Şampiyonası ile Atina'da daha önce yapılan Akdeniz Dostluk Kupası'nın karşılaştırması yapılmış ve uluslararası sportif faaliyetlerin bir amacının da dost ülkeleri birbirine daha çok yakınlaştırmak olduğuna değinilmiştir. Yazının devamında *"Akdeniz futbol karşılaşmaları hiç de iyi değildir. Değil dostluğu pekiştirmek, neredeyse siyasi münasebetleri kesecek kadar millet efkârında gerginlik, sinirlilik uyandırdı. İşte bu kabil sporlar faydadan çok zarar tevhit ettiği için iyi değildir"* denilmiştir. Haberde ayrıca, Avrupa Güreş Şampiyonası dolayısıyla ülkemize gelen misafir sporculara, Türk Milletinin misafirperverliğinin gösterilmiş olduğundan ve Türk seyircisinin herkese gönülden ilgi gösterdiğinden bahsedilmiştir (Ülke: 8 Haziran 1949).

Sonuç

İkinci Dünya Savaşının sona erdiği ve savaşın etkilerinin tüm dünyada hissedildiği bir zaman diliminde Anadolu'nun önemli bir kenti olan Sivas'ta yayınlanan Ülke gazetesi, dönemin siyasi

gücünün desteğini alarak yayın hayatına başlamış, iç ve dış gelişmeler hakkında verdiği haberleri ile halkın bilgi sahibi olmasını ve aydınlatmasını sağlayarak önemli bir fonksiyonu yerine getirmiştir.

Gazetede iç ve dış politikaya ilişkin haberler yanında sağlık, eğitim ve ekonomi alanında haberler de yapmıştır. Genel olarak hükümetin yaptığı hizmetler ve çalışmalar olumlu yönleriyle halka anlatılmaya çalışılmıştır.

Üzerinde araştırma yaptığımız sağlık ve spor haberlerine ilişkin gazeteye yansıyan haberlere bakıldığında; salgın ve bulaşıcı hastalıklarla mücadeleye, yapılan çalışmalara ve yürütülen hizmetlere dair haberlere yer verildiği görülmüştür. Özellikle hükümetin verem ve sıtma ile savaş konusundaki hassasiyetine vurgu yapılmıştır. Gazete haberlerinde, çiçek ve tifo aşısı uygulamalarının başarı ile sürdürüldüğü, kuduz ile mücadelenin de gerekli şekilde yapıldığı anlatılmıştır. Diğer taraftan sağlık tedbirleri bağlamında, 15 Şubat 1946 da 4871 Sayılı Sıtma Savaşı Kanunun yürürlüğe konmuş, kanunla Sağlık Bakanlığı tarafından kurulan tesislerde görevlendirilecek memur ve hizmetlilerin yetiştirilmesi ve eğitilmesine ait kurslar açılmıştır. Bu durum, hükümetin konu üzerinde titizlikle durduğuna işaret etmektedir. Sıtma hastalığının yaygın olduğu bölgelerde halkın tedavi ve korunması için gerekli her türlü ilacın parasız dağıtılması önemli bir yenilik olarak algılanmıştır. Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra sıtma ile mücadelenin 54 ili kapsayacak şekilde uygulanması, mücadelede 40 hekim ve 1663 sıtma savaş memurunun görevlendirilmesi, 20 yatak kapasiteli ve yeterli personeli ile 12 geçici sıtma hastanesinin faaliyete geçirilmesi, hükümetin bu konudaki üzerine düşen görevi yapmaya çalıştığını göstermektedir.

Gazeteye yansıyan spor haberlerine bakıldığında; 1946 yılında yapılan Avrupa Serbest Güreş Şampiyonasına, 29 Temmuz-14 Ağustos 1948 tarihleri arasında Londra düzenlenen Olimpiyatlara, 1949 yılında düzenlenen Avrupa ve İstanbul Güreş Şampiyonası ile aynı yıl yapılan Akdeniz Futbol Turnuvasına ilişkin haberlere yer verildiği görülmüştür. Her bir turnuvada Türk sporcularının başarılarından övgü ile bahsedilmiş, ülke gençliğine ve Türk spor

kamuoyuna önemli mesajlar verilmeye çalışılmıştır. Özellikle güreş müsabakalarında elde edilen başarılarla daha fazla vurgu yapılmış, güreş sporunda, isimleri dünyaca bilinecek olan Gazanfer Bilge, Celal Atik, Yaşar Doğu ve Adil Candemir gibi sporcularımız, müsabakaların şampiyonları olarak tanıtılmış, böylece güreş sporuna kamuoyunun ilgisi çekilmeye çalışılmıştır. Bunlardan başka gazetede, Avrupa Güreş Şampiyonası nedeniyle ülkemize gelen misafir sporculara Türk milletinin misafirperverliğini ve onlara gösterilen yakınlığı içeren haberlere de yer verilmiş, sporseverlere örnek davranışlar yansıtılmıştır.

Sonuç olarak, yakın dönemde Türk Siyasi Tarihinin akışına şahitlik etmiş Ülke gazetesi; yayınladığı haberler ve haberlerindeki zengin içeriğiyle, Türkiye'nin önemli isimlerinin kaleme aldığı yazı ve yorumları ile gündemin sıcak gelişmelerini takip ederek halkın aydınlatılmasına yönelik çok kıymetli bir görev yürütmüştür. Üstlendiği bu görevini, sağlık ve spor alanındaki gelişmeleri de haber yaparak yerine getirmiştir. Böylece gazete, başta Sivas ili olmak üzere yakın illere haber akışını sağlamış, bölge halkının bilgilenmesi bağlamında önemli katkılar sunmuştur.

Kaynakça

Arşiv Belgeleri

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi, (BCA), Fon: 30-10-0-0 Yer: 14-80-13.

Resmi Gazeteler

Resmî Gazete, 28 Mart 1945, (5967). Sıtma ile Olağanüstü Savaş Yapılmasına Dair Kanun, s. 8437-8438.

Resmî Gazete, 21 Şubat 1946, (6238). Sıtma Savaşı Kanunu, s. 10153-10155

Kitap ve Makaleler

Atlı, C. ve Kahraman F. (2020). II. Dünya Savaşı Akabinde Türkiye'de Sağlık Durumu ve Salgın Hastalıklarla Mücadele (1946-1950). *Turkish Studies*, 15 (4), s. 39-55.

- Bülbül, R. (2000). Genel Gazetecilik Bilgileri. Ankara: Nobel Yayınları.
- Çavmak, Ş. ve Çavmak D. (2017). Türkiye’de Sağlık Hizmetlerinin Tarihsel Gelişimi ve Sağlıkta Dönüşüm Programı. Sağlık Yönetimi Dergisi, 1, (1), s. 48-57.
- Ebuzziya, Z. (1993). Ceride-i Havadis. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (TDV), İstanbul: Türkiye Diyanet Yayınları, C. 7, s. 406-407.
- Elbeyioğlu, M. Aydın. (5 Ağustos 1948). Varolun Yiğitler: Ülke, 5 Ağustos 1948.
- Güz, N. (2014). Osmanlı Basını. *Selçuk İletişim*, 1, (3), s. 40-57.
- Haykır, Y. (2017). Cumhuriyet’in İlk Yıllarında Elazığ’da Yayınlanan Bir Gazete: Yeni Mefkûre. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 10, (XXXII), s. 55-85.
- Haykır, Y. (2012), Cumhuriyet Dönemi Taşra Basınından Bir Örnek: Midyat Gazetesi. *Uluslararası Midyat Sempozyumu (7-9 Ekim 2011)*. Mardin, s. 197-214.
- Karaman, O. (2020). Milli Mücadele ve Cumhuriyetin İlk Yıllarında Giresun’da Basın Hayatı: Işık Gazetesi. *Karadeniz Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 6(11), s. 429-446.
- Nair, G. (2017). Türk Basın Tarihinde Taşrada Yayınlanan Bir Merkez Gazetesi: Ülke. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi (AKAR)*, 2, (4), s. 80-93.
- Nair, G. (1999). *1878-1999 Sivas Basını*. Sivas: Dilek Ofset Matbaacılık.
- Nalcioğlu, B. U. (2010). *Türk Basın Tarihi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Yayını.
- Özkaya, H. (2016). Cumhuriyet Döneminde Bulaşıcı Hastalıklarla Mücadele. *Türk Aile Hekimliği Dergisi*, 20 (2), s. 77-84.
- Özsoy, S. (2017). Türk Basınında 1948 Londra Olimpiyatları. *Sportif Bakış: Spor ve Eğitim Bilimleri Dergisi*, 4, (2), s. 78-100.
- Pehlivanlı, H. (2018). 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi’nin Yerel Basındaki Yansımaları. *Türk Basın Tarihi, (Türk Basın Tarihi Uluslararası Sempozyumu 19-21 Ekim 2016 / Elazığ)*, Atatürk

- Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, C. III, s. 1565-1598.
- Tekin, A. C. (2018). 1939-1950 Yılları Arasında Türkiye’de Veremle Mücadele Faaliyetleri. *Journal of Universal History Studies*, 1 (1), s. 1-21.
- Tuğluoğlu, F. (2008). Türkiye’de Sıtma Mücadelesi (1924-1950). *Türkiye Parazitoloji Dergisi*, 32, (4), s. 351-359.
- Topuz, Hıfzı (2003). *II. Mahmut’tan Holdinglere Türk Basın Tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.
- Yazıcı, Ömer Faruk (2021). *Ülke Gazetesinin Yayın Faaliyetleri, Habercilik Anlayışı ve Politikaları (1945-1950)*. Yüksek Lisans Tezi, Amasya: Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gazeteler

- Akşam* (30 Nisan 1949). Akdeniz futbol turnuvasına B millî takımı ile iştirak edeceğiz.
- Ulus* (30 Nisan 1949). Atina Millî Maçlarına “B” Millî Takımımız Katılacak.
- Ülke* (22 Ekim 1946). 9 uncu Milli Tıp Kongresi Dün Açıldı.
- Ülke* (10 Ocak 1947). Bölge Genel Hastaneleri ve Sivas.
- Ülke* (10 Ocak 1947). Belediye Başkanımız Rahmi Günay Dün Ankara’ya Gitti.
- Ülke* (10 Ağustos 1947). Sağlık Planı.
- Ülke* (16 Mart 1947). Milli Sağlık Plânı ve Sağlık Sigortası Sandıkları.
- Ülke* (14 Ocak 1948). Sağlık Programı Tatbik Yolunda.
- Ülke* (3 Ocak 1947). Yurttaşın Sağlığını Korumak İçin Sağlık Bilgileri Köylere Kadar Ulaştırılacak Sağlık Propagandaları Yapılacak.
- Ülke* (4 Ocak 1947). Yurtta Veremle Savaş Haftası.
- Ülke* (15 Ocak 1947). Verem Savaşı Sağlık Ve Sosyal Bakanlığının Valilere Yolladığı Tamim.
- Ülke* (11 Nisan 1947). Veremle Savaş Derneği Faaliyete Geçti,
- Ülke* (30 Mayıs 1947). Verem Mücadele Derneği Bir Röntgen Makinası Getirecek.
- Ülke* (11 Aralık 1947). Şehrimiz Veremle Savaş Derneği Faaliyete Geçti.

- Ülke (5 Ocak 1949). Şehrimiz Veremle Savaş Derneği Bir Yıl İçinde Neler Yaptı.
- Ülke (13 Temmuz 1947). Veremle Mücadele.
- Ülke (15 Aralık 1948). İstanbul'da İlk Okul Öğrencileri Verem Muayenesinden Geçiyor.
- Ülke (3 Aralık 1948). Hükûmetin Yeni Kararları Veremle Ciddi Bir Surette Mücadele Edilecek.
- Ülke (5 Ocak 1949). Verem Savaşı.
- Ülke (25 Mart 1949). Sağlık Bakanının A. Ajansına Demeci.
- Ülke (23 Şubat 1950). 7 Milyon Çocuğa B.C.G. Aşısı Yapılacak.
- Ülke (25 Şubat 1950). Birçok İllerde Verem Yatağı Kuruldu.
- Ülke (10 Nisan 1950). Çeşitli Hastalıklarla Mücadele Programımız Gittikçe Gelişmekte.
- Ülke (11 Aralık 1945). Sıtma Savaşından İyi Sonuç Alındı.
- Ülke (5 Temmuz 1947). İlimizde Sıtma Savaşı İyi Sonuçlar Veriyor.
- Ülke (12 Mayıs 1949). Sıtma İle Mücadele.
- Ülke (26 Mayıs 1949). Sağlık Bakanlığı Sıtma İle Savaşı Artırdı.
- Ülke (10 Nisan 1950). Çeşitli Hastalıklarla Mücadele Programımız Gittikçe Gelişmekte.
- Ülke (7 Kasım 1945). Tifoya Karşı Tedbir Alınız.
- Ülke (14 Kasım 1945). Tifo.
- Ülke (14 Kasım 1945). Tifo Aşısı.
- Ülke (24 Aralık 1947). Sağlık Bakanlığı Vatandaşları Koleraya Karşı Aşıya Davet Ediyor.
- Ülke (4 Kasım 1947). Memleketimizde Koleraya Karşı Tedbirler.
- Ülke (21 Ocak 1948). Kolera Bu Seferde Yunanistan Da Baş Gösterdi.
- Ülke (23 Kasım 1948). Şehrimizde Çiçek Aşısı.
- Ülke (2 Aralık 1948). Şehrimizde Çiçek Aşısı Tatbiki Sona Ermek Üzere.
- Ülke (12 Ocak 1949). İlimizde Kuduz Hastalığı İle Mücadele.
- Ülke (6 Şubat 1949). Olağanüstü Kuduz Mücadelesi.
- Ülke (27 Ekim 1946). Güreşçilerimiz Avrupa Şampiyonu Oldu.
- Ülke (28 Ekim 1946). Başbakanımız Güreşçilerimizi Tebrik Etti.
- Ülke (25 Temmuz 1948). Olimpiyat Hazırlıkları.
- Ülke (27 Temmuz 1948). Olimpiyat Haberleri Futbol.
- Ülke (28 Temmuz 1948). Olimpiyat Haberleri.

- Ülke (3 Ağustos 1948). Futbolcularımızın Büyük Başarısı.
- Ülke (4 Ağustos 1948). Türk Güreşçileri 4 Şampiyonluk Kazandılar.
- Ülke (5 Ağustos 1948). Olimpiyatlarda Bir Atletimiz Dünya Üçüncüsü Oldu.
- Ülke (13 Ağustos 1948). Müthiş Türkler.
- Ülke (24 Ağustos 1948). Yurda Dönen Arslan Güreşçilerimize İstanbul'da Yapılan Büyük Törenle Diplomaları Verildi.
- Ülke (17 Şubat 1949). Güreşçilerimiz Avrupa Seyahatine Çıkıyorlar.
- Ülke (4 Nisan 1949). Güreşçilerimiz Zaferden Zafere Koşuyor.
- Ülke (5 Nisan 1949). Güreşçilerimiz Avrupa'dan Şerefle Dönüyor.
- Ülke (8 Nisan 1949). Güreşçiler Avrupa'dan Dün İstanbul'a Döndü.
- Ülke (17 Nisan 1949). Milli Futbol Takımımızın Atina'da Yaptığı Maç.
- Ülke (19 Mayıs 1949). Görülmemiş Bir Hâdise.
- Ülke (19 Mayıs 1949). Ha Şöyle Bülende Tokat Atan Yunanlı Müebbeden Oyun Oynamamaya Mahkûm Edildi.
- Ülke (22 Mayıs 1949). Yunanlıların Sporcularımıza Karşı Yaptığı Küstahlığı İstanbul Ve Ankara Yüksek Tahsil Gençliği Şiddetle Protesto Etti.
- Ülke (24 Mayıs 1949). Futbolcularımızın Atina'da Maruz Kaldığı Çirkin Tecavüzü İstanbul Gençliği Protesto Etti.
- Ülke (26 Mayıs 1949). İstanbulda Yapılacak Bugünkü Miting.
- Ülke (26 Mayıs 1949). Gözümüzü Dört Açalım.
- Ülke (27 Mayıs 1949). Atina'da Sporcularımızın Uğradığı Çirkin Tecavüz.
- Ülke (6 Haziran 1949). Avrupa Serbest Güreş Karşılaşmalarında Kazandığımız Zafer.
- Ülke (5 Haziran 1949). Türk Gibi Kuvvetli.
- Ülke (7 Haziran 1949). Var Olsun Mert Türk Çocukları.
- Ülke (8 Haziran 1949). Güreşçilerimizin Başarısı.

Web Siteleri

<https://shgm.gsb.gov.tr/HaberDetaylari/1/3813/yasar-dogu-anildi.aspx>.

<https://www.tgf.gov.tr/tr/minderde-1949-ruhu-yakalandi>.

Resimler

Resim1. Ülke gazetesinde yer alan sağlıkla ilgili bir haber.

CUMARTESİ
4
OCAK
1947
Gözetim KÜLTÜRBAKAN Vahit
Rıza
TARAFI
Talimat: ÜLKE - SIVAS
Sayfa 10 Kurdu
Yıl: 2
Rakı Fırları
Halkın 15 dakika süresince rakı
içtiğini bildiren haberler
Çok sayıda üniversite öğrencisi
28/7/1947
Sayı: 420

Yurtda veremle savaş haftası

Sağlık Bakanlığı nüfusumuz üzerinde önemli tesirler yapan bu hastalıkla ciddi ve esahl bir mücadele karar verdi

Ankara 3 (A.Ş.) — Sağlık ve sosyal yardım bakanlığı bir çok yurdulaşmanın vakitini ölüme sebep olan verem hastalığına karşı yapılmakta bulunan savaşta yeni bir vaka veremle savaşta hareket her yeri ilki hafiften "Verem savaş haftası" olarak kabul etmiştir. Sağlık bakanı Dr. Behçet Ülke bu gün Heybeli Sanatörler Salonu'nda 250 kişilik yeni program açmış ve verem savaşta haftası için hayretli bir başarıya ulaşılabilir. Halkımız

Behçet Ülke

İnsta her gün radyoda ve gazetelerde ayrıntılı olarak yayımlanacağı gibi ilaçlar, belimler, taradından komşular yapılacak, okullarda öğretmenlere ve sınıflarda öğrencilere veremle savaşta dair bilgiler gösterilecektir.

Ev ve Dükkan

Kiralamaya yüzde 20 zilye 40 arasında zam yapılacak. Ankara 3 (Özel) muhabiri rime bildiriyor — Ev dükkan kiraları için toplanan Bakanlık arazi komisyon çalışmalarını bitirmiş ve teklif edilmiş esaslar dahilinde Ticaret Bakanlığının hazırladığı kanun tasarı Bakanlar Kuruluna sunulmuştur. Tasarıya göre ev kiralarında bu günlük kontroler esas altında yüzde 20, dükkan kiralarında yüzde 40 Artırma yapılmasına uygun görülmüştür.

Yalanlar Serisinden Türk - Sovyet Münasebetleri Hakkında Asılsız Haberler Yalanlandı

Türk Hükümeti Tarafından Kaleme Alınan Ne Bir Anlaşma ve ne de Türk Topraklarından üs verilmesi Asla Konuşulmuş Değildir

Paris 3 (A.Ş.) — Paris Press gazetesi Türk Sovyet münasebetlerinin son zamanlarda gelişmeler olduğunu yazmakta ve şüpheler uyandırmaktadır. Mahdud ölçüde bir anlaşma aklı hususunda münasebetler cereyan etmektedir. Bu gazeteye göre Ankara tarafından kaleme alınmış bir anlaşma tasarı, Rıdvanof başkanlığındaki yüksek sıra

Değerli komisyonuna sunulmuştur. Bu anlaşma bir öv yet Türk itidafına doğru atılmış büyük bir adım teşkil etmektedir. Türkiye, Doğu Karadeniz'deki nüfus münasebeti olduğu kadar cabuk ballini istemektedir. Türkiye Montrö mukaveme namını çerçevesinde dünya milletler arası bir konferans toplantısına çağırılmaması artık itiraz etmeyecektir. Yeni aynı gazeteyle "gün" aralarında, Kara ve Aradanda bulunan maveray, Kafkas vilayetleri Sovyetler birliği — Türkiye — Fransa ve İngiltere temsilcilerinden terakkip edecek bir tahkim komisyonunu varacağı kara ra göre Türkiye ile Sovyetler arasında bölüşülecektir. Ayrıca Sovyetler birliği ne Anadolu'da, Samsun — Sivas — Antep hatlarına doğusunda, petrol sahalarında araştırılmaları bulunmak hakkı verilecektir.

danları kurmak haklarını vermektedir. Anadolu'nun notu: Yukarıdaki haberin yalanlanıp Anadolu Ajansı me zandır.

İç Politika Bakımından 1946

Neomodern SAKAR Sivas İhtivaçlı

1947 yılına, iç politika bakımından, temsili atılımı yeni bir rejimin bod önüle-riye geçiyorum. Geçen yıl, hem toprağın bu yeni ve yüksek yapıya dayanacağını göstermiş, hem de bu yapının millî ihtiyaçları karşılama, yapılarını samimiyetle be-irlemiştir. Yeni bahçyan yıl içinde aynı gayretleri harcar, aynı verimli anlayışla nihayete bir hareket ederek geçiren hayecanla samimiyetle toplamları başlayacaktır.

Hiz bir zaman önümü-ka bir gerçek ki yirmi beş yıl sürmüş iki dereceli se-çimden ve tek partili Meclisten bu günlük rejime geçiş, Cumhuriyetin başarı-ğındaki ilk adımdır. Bu eserin bir yit-d tamamlanacağını ummak saktık olur. Yitlere sürer-cek önüne ve tasarruflar meclisinin milletini tabii ha-yatına sokacaktır. İlk yılları ehemmiyetli, ilk kurulum yarmış binmiş mükadderatın hakim olma-dan ileri geçiyor. Bu yeni hayatta ilk adımları atan kar-paklı iki partinin mesuliyeti de bundan dolayı ağırdır. Her iki tarafca bu mesuliyeti-ni en sağlıklı ve en güzel şekilde karşı-

Yeni Kazanç vergisi kanunu Hazırlanıyor

Ankara 3 (Özel) — Yeni kazanç vergisi kanunu üzerinde ticaret komisyonu çalışmaları devam etmektedir. Tasarıya göre 947 yıl 1. bahandan itibaren beyanname vermiş mükelleflerinin 947 yılı ikinci yarısından itibaren veya 948 yıl bahandan itibaren tabii edileceği san edilmektedir.

Ülke'nin Anketi

Hemportimiz yakından ilgilendirilen anketimiz:

"Sivas Belediyesinden neler bekliyorsunuz?"

Das bir bölge ile çalışan Belediyemizin gözet modern bir hale getirmek istediğimize şüphesizdir. Fakat Belediyemizin bugünkü birleştirilmesi neler yapmamız istediğimizi bildirmenizi istediğimize şüphesizdir. Anketimizin verilecek cevapları 75 kelimeyi geçmemelidir rica ediyoruz.

Gelecek cevapları 10 okattan itibaren ara ile sorulacaktır. Adına yazılmamış isteniyen okuyucularımıza da isteklerini yazarak iltihaz alabiliriz.

Eizbize

Hususi Muhasebe

Son günlerde tam ilk alk ga-rete ve Meclis kürsülerinde geçen il ocaz 1. Mubaa-e-belerden dudu, yine bir anlaşma dert yaadı! "Ezmedim dedi, tam yeni yit-daneri belediyemize meaz kavramı 4 gün evvel marifete geçirdi. Din ve evvel gün me-murlar yeni kavramı göre me-clislerin aldılar. Fakat gel ge-retilen bu ilk ünlü öğretiler-melerimiz bugüne ayro dudu, yarım dudu olacağını göt-tüm 35 gündümleri meaz ala-çığız. Biz bu hükümetin me-muru değil miyiz? Biz bu me-clislerin için çalıp ka-nunus dükkenin çekine bir kütlümiz?"

Ardından meclis bir cevap ve rousidim. Yalnız hatırlama. Bu belediye kanunu Meclisten ayro mu çıkacak? Marifete kanun varken em-mi beklemek bize az tahaf em-lyel

DOST

